

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 176/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **29 maja 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	<i>SSA Mirosław Szwagierczak</i>
	Sędziowie:	<i>SSA Janina Czyż (spr.)</i> <i>SSA Marta Pańczyk-Kujawska</i>
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **22 maja 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **T. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o wcześniejszą emeryturę – na skutek skargi o wznowienie postępowania zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 31 maja 2011 r. sygn. akt III U 130/11

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **30 listopada 2012 r.** sygn. akt **III U 866/12**

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zmienia wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 31 maja 2011 r. sygn. akt III U 130/11 oraz poprzedzając go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 1 grudnia 2010 r., przywracając wnioskodawczynie T. P. prawo do wcześniejszej emerytury, z jednoczesnym zobowiązaniem organu rentowego do wypłaty świadczenia od dnia 1 stycznia 2011 r.

Sygn. akt III AUa 176/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 maja 2011 r. III U 130/11 Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił odwołanie wnioskodawczynie T. P. od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 1 grudnia 2010 r.

W skardze z dnia 27 kwietnia 2012 r. wnioskodawczynie domagała się wznowienia postępowania zakończony w/w wyrokiem – w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. sygn. akt 5/11 ogłoszonego w dniu 8 marca 2012 r. i uchylenie tego wyroku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie skargi z uwagi na brak ustawowej podstawy wznowienia postępowania sądowego zakończony prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 31.05.2011 r. sygn. akt III U 130/11.

Według organu rentowego schorzenie dziecka nie powodowało konieczności sprawowania stałej opieki ze strony matki T. P..

Ujawnienie faktów związanych ze stanem zdrowia dziecka stanowi nową okoliczność nieznaną organowi rentowemu przed wydaniem decyzji z dnia 18.04.1977 r. określoną art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Organ rentowy wskazał również na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazujące na brak podstawy do wznowienia postępowania jak również wskazał na utracalny charakter prawa do emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem.

Nadto podniósł, że niezależnie od utraty mocy przepisu art. 114 ust. 1a ustawy emerytalnej Sąd nie może pomijać własnych ustaleń poczynionych w dotychczasowym postępowaniu sądowym opartych na przeprowadzonych dowodach

i wskazujących na istnienie przesłanek uzasadniających odmowę wnioskodawczynie prawa do wcześniejszej emerytury.

Według organu rentowego orzeczenie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 31.05.2011 r. sygn.. akt III U 130/11 jest trafne i odpowiadające prawu, a skarga o wznowienie postępowania jest nieuzasadniona.

Wnioskodawczynie w piśmie procesowym z dnia 23.11.2013 r. podniosła, że w postępowaniu wyjaśniającym przed wydaniem decyzji o odmowie prawa do emerytury, ZUS nie wykazał okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które miałyby wpływ na prawo do emerytury, dokonał natomiast ponownej oceny zgromadzonego materiału dowodowego w szczególności ponownego zbadania dołączonego do wniosku o emeryturę zaświadczenia lekarskiego.

Wg. wnioskodawczynie podstawą do odmówienia prawa do wcześniejszej emerytury w niniejszej sprawie była opinia Głównego Lekarza Orzecznika ZUS Oddziału w R., który orzekł, że schorzenie dziecka nie mieści się w katalogu schorzeń uprawniających do wcześniejszej emerytury.

Stan zdrowia dziecka w 2010 r. nie może być traktowany zgodnie z wymogiem art. 114 ust. 1 ustawy o FUS jako okoliczność istniejąca przed wydaniem decyzji, która ma wpływ na prawo do emerytury.

Wypełnieniem tej przesłanki nie może być również ponowna ocena dokumentów choroby córki z okresu przed wydaniem decyzji.

Wnioskodawczynie podniosła też, że zarówno w postępowaniu przed organem rentowym, jak również w postępowaniu sądowym w niniejszej sprawie nie wykazano okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji rentowej, które miałyby wpływ na prawo do emerytury tj. nie wykazano przesłanki z art. 114 ust. 1, a jedynie dokonano ponownej oceny materiału dowodowego jaki istniał w chwili wydawania decyzji rentowej, czyli wszelkie działania w sprawie zostały przeprowadzone na podstawie art. 114 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS czyli na podstawie przepisu, który Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 28 lutego 2012 r. sygn. akt K 5/11 uznał za niezgodny z Konstytucją.

Sąd Okręgowy w Przemyślu wyrokiem z dnia 30 listopada 2012 r. oddalił skargę.

Rozpoznając skargę Sąd ustalił, że wnioskodawczyni T. P. w dniu 1 kwietnia 1997 r. złożyła wniosek o emeryturę z tytułu opieki nad chorym dzieckiem.

Do wniosku dołączyła m.in. zaświadczenie lekarskie z dnia 28 lutego 1997 r. wystawione przez lek. med. Z. K., z którego wynikało, że córka A. P. (urodzona (...)) ze względu na stan zdrowia wymaga stałej opieki matki i ścisłej współpracy w leczeniu specjalistycznym z powodu rozpoznania astmy oskrzelowej.

Decyzją z dnia 18 kwietnia 1997 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. Inspektorat w J. przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury wcześniejszej z tytułu opieki nad chorym dzieckiem, począwszy od dnia 1 marca 1997 r.

W styczniu 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w J. wszczął postępowanie wyjaśniające - w sprawie ustalenia uprawnień do emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem wymagającym stałej opieki, zwracając się równocześnie do wnioskodawczyni o dostarczenie historii choroby dziecka A. P..

Po analizie dokumentacji medycznej A. P. Główny Lekarz Orzecznik ZUS wskazał, iż nie ma podstaw do potwierdzenia, że przebieg rozpoznanych schorzeń i ich stopień powodował konieczność stałej opieki matki w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r.

W konsekwencji decyzją z dnia 1 grudnia 2010 r. organ rentowy odmówił wnioskodawczyni T. P. prawa do wcześniejszej emerytury.

W uzasadnieniu wskazano, że przeprowadzone postępowanie wyjaśniające ujawniło nieznane organowi rentowemu okoliczności, których treść stanowi o sprzeczności dołączonego do wniosku o emeryturę zaświadczenia lekarskiego z obiektywnie istniejącym stanem zdrowia, które stały się podstawą wznowienia postępowania.

Stwierdzone schorzenie nie wskazuje na upośledzenie sprawności organizmu w stopniu wymagającym stałej opieki i pozwalającym zaliczyć je do chorób wymienionych w § 1 ust. 3 pkt 4 powołanego wyżej rozporządzenia.

Wobec tego odmówiono wnioskodawczyni prawa do wcześniejszej emerytury od dnia 1 stycznia 2011 r., a tym samym uchylono decyzję z dnia 18 kwietnia 1997 r.

Jako podstawę prawną decyzji z dnia 1 grudnia 2010 r. powołano art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W dniu 4 stycznia 2010 r. wnioskodawczym T. P. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, domagając się uchylenia zaskarżonej decyzji i przywrócenia prawa do emerytury.

W toku prowadzonego postępowania pod sygn. akt III U 130/11 Sąd Okręgowy w Przemyślu rozpoznając odwołanie wnioskodawczyni dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty pulmonologa, który w opinii z dnia 18 kwietnia 2011 r. rozpoznał u A. P. astmę oskrzelową kontrolowaną.

Według biegłego A. P. choruje od 2-go roku życia, przy czym pierwsza wzmianka o astmie w dokumentacji medycznej i pochodzi z dnia 28 lutego 1997 r. - zaświadczenie o stanie zdrowia.

Początkowo były to jedynie częste infekcje dróg oddechowych.

Biegły sądowy na podstawie notatek prowadzonych przez lekarzy leczących A. P. wywnioskował, że przebieg choroby był łagodny, zaostrzenia nieczęste, zazwyczaj z infekcją dróg oddechowych. Dziewczynka była leczona ambulatoryjnie, niewielkimi dawkami leków i nie wymagała leczenia szpitalnego jak również nigdy nie interweniowało w jej przypadku pogotowie ratunkowe.

Biegły stwierdził, że dobrze kontrolowana astma nie ogranicza aktywności pacjenta, co potwierdza aktualny dobry stan zdrowia A. P..

Przebieg choroby nie pozwala uznać jej za chorobę upośledzającą w bardzo poważnym stopniu sprawność organizmu, a więc zdaniem biegłego, nie spełnia on kryteriów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki.

Brak było podstaw do stwierdzenia, że choroba córki powodowała konieczność stałej opieki matki rozumieniu przepisów w/w rozporządzenia.

W konsekwencji, wyrokiem z dnia 31 maja 2011 r. sygn. akt III U 130/ 11 Sąd Okręgowy w Przemyślu oddalił odwołanie T. P. od decyzji ZUS z dnia 1 grudnia 2010 r., znak (...).

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd powołał art. 114 ust. 1 i art.114 ust. 1 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu Sąd podkreślił, że nie można powoływać się na prawo do świadczenia ustalonego błędną decyzją organu rentowego, która to decyzja po ujawnieniu błędu została zmieniona, jeśli nie zostały spełnione warunki, od których zależy nabycia prawa do tego świadczenia.

Zbadane dowody, istniejące przed wydaniem decyzji, tj. dokumentacja dotycząca leczenia A. P., a także dowody w postaci opinii lekarza biegłego sądowego i Głównego Lekarza Orzecznika ZUS - nie potwierdzają zaś konieczności sprawowania przez matkę dziecka stałej opieki w rozumieniu przepisów rozporządzenia z dnia 15 maja 1989r.

W ocenie Sądu I instancji skarga opiera się na ustawowej przesłance, co nie oznacza automatycznej zasadności skargi.

Sąd wskazał, że orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka nie kwestionuje zasadności wzruszalności prawomocnych decyzji rentowych i powołał się w tym zakresie na uzasadnienie wyroku w sprawie Moskal przeciwko Polsce z 15 września 2010 r. jak również na wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 5/11, który wskazał, że w pewnych wypadkach błąd organu rentowego może stanowić podstawę wzruszenia prawomocnej decyzji.

Mając powyższe na uwadze, a także analizę materiału dowodowego w sprawie Sąd uznał, że uprawnienie do weryfikacji emerytury wnioskodawczyni stanowiły okoliczności o których mowa w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, faktycznie nieznanie organowi rentowemu w dacie wydania decyzji przyznającej emeryturę, a mianowicie, że stan zdrowia dziecka nie wymagał konieczności sprawowania nad nim opieki, co zostało ustalone w oparciu o pozyskaną dokumentację z przebiegu leczenia dziecka, zarówno w dacie zgłoszenia wniosku o świadczenie, jak i w dacie wydania przez organ rentowy pierwszorazowej decyzji, a następnie ocena tej dokumentacji dokonana przez lekarza orzecznika ZUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy – na zasadzie art. 212 § 2 kpc oddalił skargę.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu z dnia 30 listopada 2012 r. wnioskodawczyni zaskarżyła apelacją zarzucając:

1/ naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez błędną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego i w efekcie poczynienie błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, mających wpływ na jego treść,

2/ niewłaściwe zastosowanie prawa materialnego wyrażające się tym, że stan faktyczny istniejący w sprawie błędnie uznano za odpowiadający stanowi hipotetycznemu przewidzianemu w art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wniosła o:

uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Przemyślu.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca podniosła, że w rozpoznawanej sprawie ZUS dokonał jedynie ponownej oceny materiału dowodowego jaki istniał w chwili wydawania decyzji rentowej, czyli ZUS weryfikację decyzji rentowej przeprowadził na podstawie art. 114 ust. 1a ustawy o FUS na podstawie przepisu, który Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 28 lutego 2012 r. sygn. akt K 5/11 uznał za wiarygodny z Konstytucją.

Według apelującej przy ponownym analizowaniu niniejszej sprawy zadaniem Sądu Okręgowego w Przemysłu było przesądzenie, który z przepisów ustawy o FUS tj. art. 114 ust. 1 czy art. 114 ust. 1a stanowił podstawę ponownej oceny uprawnienia skarżącej do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem.

Zarzuciła również, że Sąd błędnie ocenił zebrany materiał dowodowy uzasadniając, że art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowił podstawę weryfikacji emerytury, gdyż ZUS dokonał jedynie ponownej oceny materiału dowodowego jaki istniał w chwili wydawania decyzji rentowej, a wszelkie działania przeprowadził na podstawie art. 114 ust. 1a ustawy o FUS, który jest sprzeczny z Konstytucją RP.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni jest uzasadniona i skutkuje wydaniem orzeczenia reformatoryjnego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego skarga o wznowienie postępowania złożona przez T. P. jest dopuszczalna, a to zgodnie z treścią art. 401¹ kpc stanowiącym, że żądać wznowienia postępowania można również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Wnioskodawczyni wniosła skargę w terminie przewidzianym w art. 407 § 2 kpc oraz wskazała podstawę warunkującą jej dopuszczalność.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemysłu wyrokiem z dnia 31 maja 2011 r. oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji ZUS Oddziału w R. z dnia 31 maja 2011 r. odmawiającej prawa do wcześniejszej emerytury od 1 stycznia 2011 r.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia Sąd wskazał przepis art. 114 ust. 1 i art. 114 ust. 1a i nie przesądził, który z tych dwóch przepisów został ostatecznie przyjęty za podstawę rozstrzygnięcia.

Okoliczności te powodują, że ostateczna podstawa rozstrzygnięcia zawartego w objętym skargą orzeczeniu musi zostać dokonana na podstawie analizy stanu faktycznego sprawy uwzględnionego w procesie subsumcji pod właściwy przepis prawa materialnego.

Takiej analizy dokonał Sąd I instancji, który uznał, że podstawę weryfikacji emerytury wnioskodawczyni stanowi przepis art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska Sądu I instancji, że to przepis art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowił podstawę wydania wyroku Sądu Okręgowego w Przemysłu z dnia 31 maja 2011 r. przesądzającego o weryfikacji emerytury wnioskodawczyni pobieranej już przez 14 lat.

Stwierdzić bowiem należy, że na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS postępowanie o ponowne ustalenie prawa do świadczenia może być wszczęte w 2 przypadkach tj. przedłożenia nowych dowodów, którymi organ rentowy nie dysponował w poprzednim postępowaniu, oraz ujawnienia okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, a nie uwzględnionych przez organ rentowy.

Z analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ZUS powziął wątpliwość co do wiarygodności zaświadczenia lekarskiego z dnia 28.02.1997 r. o stanie zdrowia dziecka i w oparciu o przeprowadzone postępowanie

tj. pozyskaną dokumentację lekarską i orzeczenie lekarza orzecznika ZUS dokonał odmiennej oceny dowodu, który stanowił podstawę przyznania emerytury.

Organ rentowy nie wykazał okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji rentowej, które miałyby wpływ na prawo do emerytury, tylko dokonał zbadania dołączonego do wniosku o emeryturę zaświadczenia lekarskiego.

Zatem nie do zaaprobowania jest sytuacja w której organ rentowy powołując się na treść art. 114 ust. 1 zmienia decyzję przyznającą uprzednio prawo do świadczenia, jedynie dlatego, że inaczej ocenił materiał dowodowy zebrany w poprzednim postępowaniu i w tym samym to postępowaniu oceniony.

Podkreślić też należy, że wykładnia art. 114 ust. 1 ustawy przyjęta w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 (OSNP 2003, Nr 18, poz. 442) wyłączyła pojmowanie jako nowych okoliczności odmiennej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów.

W świetle tej uchwały nie jest dopuszczalne ponowne ustalenie prawa do świadczeń tylko z tej przyczyny, że organ rentowy w wyniku ponownej oceny dowodu uzna go za niewiarygodny lub poweźmie wątpliwości co do jego wiarygodności i przeprowadzi postępowanie dowodowe w celu ponownego prowadzenia stwierdzonych tym dowodem okoliczności.

W rozpoznawanej sprawie jest niesporne, że podstawą wszczęcia ponownego postępowania było stwierdzenie w listopadzie 2010 r. przez Głównego Lekarza Orzecznika ZUS, że schorzenie córki wnioskodawczyni nie wskazuje na upośledzenie sprawności organizmu w stopniu wymagającym stałej opieki i pozwalającym zaliczyć ją do osób wymienionych w rozporządzeniu.

Według aktualnego orzecznictwa SN (por. wyrok SN z dnia 5 kwietnia 2011 r. III UK 93/10) stanowisko Głównego Lekarza Orzecznika ZUS nie stanowi nowego dowodu w rozumieniu art. 114 ust. 1 ustawy oraz brak jest podstaw do ponownej oceny uprawnień do świadczenia przez organ rentowy który ujawnił okoliczności, że przy wydaniu decyzji przyznającej prawo do świadczenia pominięta została kwestia spełnienia jednego z warunków do nabycia prawa.

Podkreślić też należy, że wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 15 września 2009 r. w sprawie Marii Moskal p-ko Polsce spowodował zmianę praktyki stosowania art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wyrok ten rzutuje na ocenę przepisów dokonywaną przez Sąd Ubezpieczeń Społecznych, aby nie doprowadzić do naruszenia praw człowieka w podobnych sprawach.

Wykładnia art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach w zgodzie z przepisami konwencyjnymi stanowiącymi podstawę wyroku w sprawie Marii Moskal znalazła potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok z dnia 21 września 2010 r. III UK 94/09 czy też z dnia 24 marca 2011 r. I UK 317/10).

Przepis art. 114 ust. 1a ustawy dodany ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 121, poz. 1264) umożliwił organowi rentowemu ponowną ocenę stanu faktycznego określającego warunki przyznania prawa do świadczeń i możliwość naprawiania własnych niespodzowanych postępowaniem ubezpieczonych błędów polegających na ustaleniu prawa do świadczeń bez podstawy faktycznej.

Sąd Okręgowy wydając wyrok nie określił się jednoznacznie co do podstawy prawnej orzeczenia przyjmując również treść art. 114 ust. 1a ustawy.

Z uzasadnienia wyroku wynika jednak, że prawo do świadczenia zostało ustalone błędną decyzją organu rentowego, a zatem Sąd uznał, że procedura jego weryfikacji nastąpiła w trybie art. 114 ust. 1a ustawy.

Skoro bowiem organ rentowy zakwestionował miarodajność dowodu na podstawie którego ustalił uprzednio prawo do świadczenia, a zatem uznał, że dowód ten nie dawał podstaw do ustalenia prawa do emerytury, to oznacza, że taka sytuacja odpowiada regulacji zawartej w art. 114 ust. 1a ustawy emerytalnej (por. post. SN z dnia 14 grudnia 2012 r. III UZ 33/12).

Taką też praktykę mającą podstawę prawną w art. 114 ust. 1a ustawy wykluczył Trybunał Konstytucyjny przyjmując, że jeżeli w trybie ponownej oceny uprawnień ujawniony zostanie błąd organu rentowego co do faktów niezawinionych przez ubezpieczonego, realizacja leżącego u podstaw ustanowienia art. 114 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS celu przywrócenia stanu zgodnego

z prawem stanowi nieproporcjonalną ingerencję w prawo do zabezpieczenia społecznego, naruszającą zaufanie obywateli do państwa i stanowiącego przez nie prawa.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2012 r. K 5/11 Trybunału Konstytucyjnego przepis ten został uznany za niezgodny z art. 2 oraz z art. 67 ust. 1 Konstytucji.

W świetle powyższych rozważań nieuprawnione są zarzuty pozwanego organu rentowego zawarte w odpowiedzi na skargę, że podstawą ponownego ustalenia prawa do emerytury stanowi art. 114 ust. 1 ustawy, niezależnie od utraty mocy obowiązującej art. 114 ust. 1a ustawy, a wskazywany wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13.05.2009 r. III UK 5/09 został wydany w innym stanie faktycznym

i nie odnosi się do okoliczności rozpoznawanej sprawy.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko organu rentowego, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd o utracalnym charakterze świadczenia emerytalnego w sytuacji, gdy ustąpi którakolwiek z przesłanek do dalszego pobierania świadczenia, ale zauważyć należy, że przepisy art. 101 pkt 1 i 134 ust. 1 pkt 1 ustawy nie stanowią podstawy prawnej ponownej oceny ustalenia przesłanek prawa do świadczenia w dacie jego przyznania.

Tymczasem organ rentowy dokonał weryfikacji świadczenia od daty jego przyznania, gdyż odmówił prawa do emerytury i uchylił decyzję ZUS z dnia 18.04.1997 r. przyznającej prawo do emerytury.

Zatem wyżej wskazane przepisy na które powołuje się organ rentowy nie mogą stanowić podstawy prawnej decyzji weryfikującej uprawnienia wnioskodawczyni do emerytury.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. sygn. akt 5/11 ma zastosowanie do wnioskodawczyni, która nabyła prawo do emerytury, od dnia 1.03.1997 r., a następnie organ rentowy po upływie 14 lat ocenił odmiennie przedłożone dowody ustalając, że nie dawały prawa do emerytury.

Decyzja organu rentowego została potwierdzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 31 maja 2011 r. III U 130/11, a podstawę rozstrzygnięcia stanowi przepis art. 114 ust. 1a ustawy o FUS.

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niekonstytucyjności normy prawa mają charakter konstytutywny w świetle art. 140 ust. 4 Konstytucji RP

i oddziałują ex tunc.

I tak w sferze uprawnień emerytalno - rentowych stwarzają nową rzeczywistość uprawnionych różną w stosunku do tej, która została prawomocnie ustalona na podstawie niekonstytucyjnego i uchylonego unormowania.

Przepis art. 190 ust. 4 Konstytucji dopuszcza więc wsteczne stosowanie nowego niewadliwego prawa do stanów faktycznych, które powstały pod rządami niezgodnego z Konstytucją prawa i wtedy się zakończyły.

Z wyżej przytoczonych względów skarga o wznowienie postępowania zasługuje na uwzględnienie stosownie do art. 412 § 2 kpc.

Z tego też względu Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 386 § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.